

28.09.2022

Група № 32

Урок № 7

Тема уроку: Контрольна робота №1 « Практична риторика.

Морфологічна норма»

Мета уроку: перевірити знання морфологічних норм; розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, самостійність, уміння розпізнавати вивчені мовні явища, формувати уміння вчитися, виконувати тестові завдання, працювати самостійно, виховувати повагу до мови.

Матеріали до уроку:

Шановні учні, повторіть усі теми з морфології та риторики, вивчені раніше, та виконайте контрольну роботу «Практична риторика.

Морфологічна норма» в робочих зошитах !

Контрольна робота з української мови "Морфологічна норма. Практична риторика" (тест) передбачає 12 завдань (12 балів): 1-9 завдання (тестового характеру) - 1 правильна відповідь з п'яти, 10 завдання - на встановлення відповідності, 11-12 завдання - творчого характеру (написати невеличке есе з елементами роздуму на обрану тему, висловивши свої міркування за правилами ведення суперечки (обсяг – до однієї сторінки).

Контрольна робота

«Морфологічна норма. Практична риторика»

1. Морфологічну помилку допущено в рядку:

- А найбільш успішний
- Б дорожчий золота
- В якнайцікавіший
- Г кращий за всіх
- Д немає в продажу

2. У якому рядку всі слова є іменниками спільногого роду:

- А староста, лікар, інженер
- Б суддя, прокурор, незнайко
- В канікули, зозуля, плакса
- Г бідолаха, непосида, забіяка
- Д дитя, курча, замазура

3. Лише форму множини мають обидва іменники рядка:

- А оглядини, дерева

Б хрестини, дрова
В сутінки, вечори
Г фінанси, кредити
Д терези, виделки

4. До другої відміни належать усі іменники варіанта:

А поріг, брокер, день, тюль
Б вікно, пальто, метро, сіно
В барліг, брат, курінь, путь
Г хварище, кіно, колесо, дерево
Д буття, зайченя, волосся, щастя

5. Прочитайте фрагмент поезії.

*На розпумті кобзар сидить та на кобзі грає;
Кругом хлопці та дівчата –
Як мак процвітає...*

Укажіть, скільки в цьому фрагменті іменників м'якої групи:

- A2
Б3
В4
Г5
Д6

6. Закінчення -а (-я) у формі родового відмінка однини мають усі іменники в рядку:

А голос, понеділок, вовк
Б король, атом, будинок
В танець, стрілець, палець
Г Кавказ, патріот, мудрець
Д Лондон, Збруч, Мороз

7. Закінчення -у (-ю) у формі родового відмінка однини мають усі іменники в рядку:

А сектор, дим, Харцизьк
Б туман, дворик, іспит
В місяць, інститут, гіпс
Г звіробій, іній, квадрат
Д абзац, секрет, картон

8. Форму клічного відмінка утворено НЕПРАВИЛЬНО в рядку:

- А Настю
Б Миколо
В Дмитре
Г Ольго
Д Галинко

9. Закінчення -ей у родовому відмінку множини мають усі іменники рядка:

А подорож, стаття, гість
Б галерея, відомість, тінь
В путь, вагонь, відповідь
Г око, доповідь, легеня
Д готель, заметіль, ніч

10. Установіть відповідність між іменниками та родами, до яких вони належать:

1) чоловічий	A папороть, СБУ, дівчина, путь
2) жіночий	B математик, вельможа, Сибір, тигр
3) середній	C токар, поетеса, плетиво, нікчема
4) спільний	D жіноцтво, листя, теля, дівча
	E злюка, бідолаха, хитрюга, недоучка

11-12. Прочитайте теми для суперечок і виконайте завдання.

- *Еміграція за кордон – право кожної людини чи зрада батьківщини?*
- *Соціальні мережі – велике благо чи віртуальне щастя?*
- *Краще жити в місті чи селі?*

Напишіть невеличке есе з елементами роздуму на обрану тему, висловивши свої міркування за правилами ведення суперечки (*обсяг – до однієї сторінки*).

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net .

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.

28.09.2022

Група № 32

Урок № 8

Тема уроку: «Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка»

Мета уроку: (формування компетентностей): предметні (знання здобувачів освіти про синтаксичну норму, про види синтаксичних помилок, уміння знаходити синтаксичні помилки, навички виправлення синтаксичних помилок, навички грамотного письма); ключові (уміння вчитися: спостережливість, кмітливість, мовне чуття; комунікативні: робота в колективі та в парах, навички складання усного висловлення; інформаційні: навички роботи з джерелами інформації, загальнокультурні: мовленнєва культура учнів).

Матеріали до уроку:

1. Опрацюйте § 19-20 у базовому підручнику: *Українська мова (рівень стандарту): підручник для 11 кл. закл. загальн. освіти/ Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2019. – 208 с.*

2. Перегляньте відео до уроку на **YouTube:**

https://www.youtube.com/watch?v=sHvGKnKTVLg&ab_channel

3. Запишіть слова, поясніть орфографії.

Гр..чаний, зн...рвований, тр..мати, пр..рова, д..тячий, м..нати, джер..ло, л..вада, кр..ниця, ч..кати, з..л..ніти, к..шеня, б..р..гти, шт..псель, тр..вога, л..ман, в..дмідь, ком..н, ст..р..гти, гр..міти, кр.. слярський, к..тушка, д...шевий, м..довий, кр..вен'кий, р..зумний, зам..рзати, в..ртлявий, заг..нати, безз..мельний.

4. Законспектуйте матеріал до уроку в робочому зошиті (**ОСНОВНЕ**):

Дайте відповіді на запитання

1. Що таке синтаксис?
2. Які синтаксичні одиниці ви знаєте?
3. Що таке словосполучення? Речення?
4. Чим речення відрізняється від словосполучення?
5. Які види зв'язку слів у словосполученні ви знаєте?
6. Що таке мовна норма?

Синтаксис (від гр. *syntaxis* — побудова, зв'язок, устрій) — розділ науки про мову, який вивчає будову словосполучень і речень, способи об'єднання слів у словосполучення й речення.

Синтаксичні норми стосуються правильної будови синтаксичних конструкцій — словосполучень і речень.

Наслідком порушення синтаксичної норми літературної мови є **синтаксична помилка**.

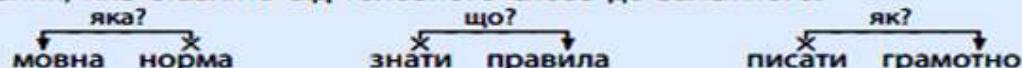
До синтаксичних помилок відносять: порушення синтаксичних зв'язків між словами (норм узгодження та керування); неправильне вживання дієприкметників і дієприслівників зворотів; неправильну будову речень, ускладнених однорідними членами, звертаннями, вставними словами; порушення порядку слів у реченнях, порядку розташування частин складного речення; сплутування прямої і непрямої мови тощо.

Словосполучення — синтаксична одиниця, утворена поєднанням двох або більше повнозначних слів, одне з яких — головне, друге — залежне.

Словосполучення є будівельним матеріалом для речень, тому воно не є самостійною одиницею мовного спілкування.

У словосполученні між головним і залежним словами можливий тільки один **спосіб зв'язку** — **підрядний**.

Змістовий зв'язок між словами в словосполученні встановлюють за допомогою питання, яке ставлять від головного слова до залежного.

Граматичний зв'язок між словами в словосполученні здійснюється за допомогою закінчень (науков~~а~~ статт~~я~~, художн~~е~~ оповіданн~~я~~) або закінчень і прийменника (у шкільн~~ому~~ підручнику, до лінгвістичн~~ого~~ словник~~а~~).

Не становлять словосполученем:

- слова, які утворюють граматичну основу речення: світ змінюється; мова розвивається; люди спілкуються;
- однорідні члени речення: батьки і діти; вивчати й досліджувати; розумні та здібні;
- поєднання повнозначної частини мови (іменника, займенника) зі службовою (прийменником, часткою): у книжці, пояснив би;
- складені (аналітичні) форми частин мови: майбутній час діеслова (буду знати, будуть ураховувати) та ступені порівняння прикметників (більш потрібний, менш відомий) чи прислівників (більш виразно, менш чітко).

Способи підрядного зв'язку слів у словосполученні

узгодження	керування	прилягання
залежне слово ставиться в тих же формах, що й головне: словниковий запас — залежне слово словниковий стойть у тих же формах (ч. р., Н. в. одн.), що й головне слово запас. При зміні форми головного слова відповідно змінюється й залежне: словникового запасу, словниковим запасом	залежне слово ставиться в тому відмінку, якого вимагає головне слово, і ця форма зберігається при зміні головного слова: вивчати історію (головне слово вивчати вимагає, щоб залежне слово історію стояло у формі Зн. в. одн. без прийменника)	залежне незмінюване слово (прислівник, неозначена форма дієслова, дієприслівник), поєднується з головним лише змістом: поводилися чимно, бажання допомогти, співають ідучи, рухатися назустріч, надзвичайно вдало

- Відредакуйте подані речення.** 1. Згадуючи школу, перед нашими очима постає наш дружній клас, бібліотека та оформленій по останньому слову техніки спортзал. 2. Учасники олімпіади встигли на реєстрацію, яку розпочали в 9 годин ранку. 3. Не дивлячись на спеку на протязі дня вони зберігали

трудоспособність. 4. Наслідки змагання їм обявили через три неділі. 5. Без хороших знаннів дуже важко знайти своє місто в житті.

2. Виправте синтаксичні помилки, поясніть, які синтаксичні норми порушені.

ООН прийняв резолюцію, згідно наказу, дякувати вас, особливо на мене сильне враження справив герой оповідання, пішов в кіно, взяв з шафи, вийшов з школи, по виконанні завдання, при досліджуванні ми виявили, по власному бажанню, на протязі дня, слід потурбуватися за своє здоров'я.

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.